

Voor alle toekomstige data geldt: Deo Volente

Zondag 19 september

9.30 uur: ds. W. Pieters

Groep D 5-6-7 N t/m Z

14.30 uur: ds. W. Pieters, NGB 34b

Groep D 1-2-3 A t/m Koetsier

18.30 uur: ds. W. Pieters, HC 77

Groep D 4-5-6 Kok t/m Vierhout

Woensdag 22 september

19.30 uur: ds. C.M. Buijs, herdenkingsdienst vrouwen- en mannenvereniging.

Aanmelden via de koster.

Collecten

19 september

1^e collecte diaconie

2^e collecte kerkvoogdij

3^e collecte kerkvoogdij

22 september

1^e collecte mannenvereniging

2^e collecte kerkvoogdij

Al is het niet geheel mogelijk om op de gebruikelijke wijze te collecteren, het is wel mogelijk om uw giften over te maken, waarbij u de betreffende doelen specifiek kunt vermelden. *Vriendelijk verzoek om extra collecten of giften apart over te maken met vermelding van de bestemming.*

- banknummer van de diaconie: NL21 RBRB 0825 3155 22;

- banknummer van de kerkvoogdij is: NL41 RABO 0384 7692 17.

Kinderoppas 19 september

Morgendienst: Annelies Heijkamp, Lutine ten Hove, Laura Koetsier

Middagdienst: Jantine Kroes, Henrieke Mulder, Doriene van Norel

Bij de middagdienst van komende zondag

In de middagdienst behandelen we het middendeel van artikel 34 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis:

Dus geven de dienaars van hun zijde ons het sacrament, en dat wat zichtbaar is. Maar onze Heere geeft dat wat door het sacrament aangeduid wordt, namelijk de gaven en onzichtbare genaden, wassende, zuiverende en reinigende onze zielen van alle vuilheden en ongerechtigheden, en onze harten vernieuwende en die vervullende met alle vertroosting, ons gevende een ware verzekerdheid van Zijn Vaderlijke goedheid, ons de nieuwe mens aandoende, en de oude uittrekkende met al zijn werken. Hierom geloven wij, dat, wiens voornemen/plan is in het eeuwige leven te komen, die moet maar eenmaal

gedoopt worden met de enige doop, zonder die ooit te herhalen. Want wij kunnen ook niet tweemaal geboren worden.

Collecteaankondiging Israël

De kosten lopen door. En daar zijn we dankbaar voor. Is dat wel terecht? Ja, want dit betekent dat het werk in Dimona door gaat. Het inloophuis zorgt voor mooie ontmoetingen en goede gesprekken. Er is een begin gemaakt met verslavingszorg en ook de gemeente krijgt hoe langer hoe meer vorm. Ook de andere projecten gaan door en er liggen nieuwe plannen. Daarom een hartelijke oproep om het werk onder het Joodse volk ook financieel te steunen, zodat niet alleen de gebeden, maar ook uw gave hen tot zaligheid mag zijn. We bevelen de collecte op 3 oktober, de Israëlzondag, van harte aan. Inmiddels zijn velen gewend aan het digitaal overmaken van giften. Ook dat is mogelijk op NL91RAB00191948225 t.n.v. Kerkelijk Bureau Herst. Herv. Kerk Israël. Voor verdere informatie, zie www.hhk.nl/israel.

Catechisaties

De catechisatiegroepen zijn zoals gewoonlijk:

Op maandag 27 september (en als je op maandag niet kunt, op vrijdag 1 oktober) beginnen de catechisaties. Ook de 'eenvoudigen-catechisatie' begint op maandagavond 27 september.

Graag nodig ik jullie uit om te komen op de bij jullie leeftijd vermelde tijd. Als je op een bepaalde tijd echt niet kunt, laat het dan via de mail aan mij weten, zodat ik je in een andere groep kan plaatsen voor het komende seizoen.

De tijden en leeftijden zijn als volgt:

16.30-17.15 uur: tot 12 jaar bij ds. Pieters

18.30-19.15 uur: 13 jaar bij Kees Buijs

18.30-19.15 uur: 14 jaar bij ds. Pieters

19.15-20.00 uur: 15 jaar bij Kees Buijs

19.15-20.00 uur: 16 jaar bij ds. Pieters

20.15-21.00 uur: 17 jaar bij Kees Buijs

20.15-21.00 uur: 18 jaar bij ds. Pieters

21.00-21.45 uur: 19 jaar bij Kees Buijs

21.00-21.45 uur: 20 jaar en ouder bij ds. Pieters

Kun je niet op maandag, dan is er op vrijdagavond van 19.00-19.45 uur ook catechisatie.

Het is goed om biddend naar catechisatie te gaan!

Winterwerk

De opening van het 'winterwerk' is op 26 september. De dag daarna beginnen de catechisaties weer. Alle catechisanten vanaf twaalf jaar krijgen een uitnodiging, maar ook jongens en meisjes die nog geen twaalf jaar zijn, mogen komen op de eerste groep, die altijd op maandagmiddag om halfvijf is.

Verjaardagen 80+

Op 19 september wordt mevrouw H.J. Koster-Mouw, Staverdenseweg 56, 8075 AS Elspeet, 81 jaar.

Graag wensen we u Gods onmisbare zegen toe in het nieuwe levensjaar.

Belijdeniscatechisatie

Op vrijdagavond 24 september houden we in het nieuwe seizoen de eerste avond belijdeniscatechisatie. We beginnen om 20.00 uur. Van harte nodig ik je uit te komen, om je te verdiepen in de leer der waarheid en zo je voor te bereiden op het doen van openbare belijdenis van het geloof. Je bent welkom, als je begeerte hebt om Gods Naam in het midden van Zijn gemeente te belijden. Weet je het nog niet of je aan het doen van belijdenis toe bent, of besef je dat je er nog niet aan toe bent? Ook dan ben je welkom op deze catechisatie, om aan de hand van de catechismus de Bijbel te bestuderen en zo verder te worden geleid om eenmaal belijdenis af te leggen. Wil je voor die tijd met mij een gesprek hierover, dan nodig ik je uit om contact met mij op te nemen.

Huwelijksjubilea

Op 19 september is echtpaar van de Zande-Averesch, Roggeweg 38, 8075 CV Elspeet, 25 jaar getrouwd. Van harte wensen we u met de kinderen en andere familieleden Gods zegen toe bij deze gedenkdag. De trouw des Heeren, Zijn goede zorg over u in al deze jaren, van dag tot dag, moge u dankbaar stemmen. De Heere ga met jullie allen mee in het verdere van de levensreis en schenke u steeds weer Zijn gunst te beleven in alle grote en kleine dingen van het leven, persoonlijk, huwelijk, gezin, familie, vrienden, werk en kerk. En moge dat alles tot eeuwige behoudenis strekken en tot glorie van Zijn heilige Naam!

Huwelijksaankondiging

Op vrijdag 1 oktober trouwen Pieter Hennipman en Anne-Wil van Ark, Ds. Van Gilstweg 14 Elspeet.

Zij vragen een zegen over hun huwelijk in een kerkdienst die om 14.30 uur begint in Hervormde Kerk Westbroek (Kerkdijk 12, Westbroek). Hun toekomstige adres is Kerkdijk 103, 3615 BD Westbroek.

Op dinsdag 5 oktober trouwen Brendan van de Steeg, Veenkamp 81, 3888 LH Uddel, en Sanne Vos, Uddelerveen 72, 3888 MN Uddel.

Zij vragen een zegen over hun huwelijk in een kerkdienst die om 14.30 uur begint in onze gemeente. Hun toekomstige adres is Meester Boelenweg 13, 3888 KA Uddel.

Van harte wensen we de beide aanstaande bruidsparen Gods zegen toe op weg naar en in hun voorgenomen huwelijk. Gods zegen is niet afhankelijk van onze waardigheid, maar komt tot ons enkel vanuit Zijn onverplichte goedheid. Daarom mogen jullie vrijmoedig vragen om Zijn gunst over jullie huwelijk, van dag tot dag en van nacht tot nacht, zolang als Hij die heilige band in stand houdt.

Doopdienst

Op zondag 26 september is er bediening van de heilige doop. Doopzitting is op maandagavond 20 september om half 8 in zaal 3/4. Trouwboekjes voor aanstaande zaterdag inleveren bij de scriba, Stakenbergweg 190, Elspeet.

Preekbespreking

Op zondagavond 26 september is er preekbespreking voor onze jongeren vanaf 15 jaar. We bespreken de dooppreek van de morgendienst. Alle jongeren worden hartelijk uitgenodigd. Wij zien uit naar jullie komst!

Langdurig verpleegd of elders wonend

Mevrouw J.G. Bomhof-Veldhuizen, *Norschoten*, Gerrit Mouwweg 93 K, 8075 AH Elspeet.

Geboren

Op 7 september ontving echtpaar Juffer–Metske, Veenweg 30, 8075 PS Elspeet, een zontje: Wieckert. Wieckert is het broertje van Dries en Gilles. Van harte Gods zegen toegewenst voor ouders en grootouders, en het gezin, bij de geboorte van dit jongetje. Wat is Gods zegen? Dat Hij jullie kindje behoedt, dat Hij hem genadig is en hem vrede geeft. En dit alles niet in lichamelijke zin alleen en in tijdelijk opzicht alleen, maar ook en vooral in geestelijke en eeuwige zin!

Meeleven

Van familie Van Voorst–van Lagen, Molenweg 46, 8075 PA Elspeet, is op zondag 12 september de moeder, schoonmoeder en oma gestorven in de leeftijd van 77 jaar. Moge deze smartvolle weg u met heel de familiekring brengen tot het zoeken en vinden van de Enige Troost in leven en sterven, zoals in antwoord 1 van onze Catechismus verwoord!

Onze zieken

De heer C. Mouw, Vierhousterweg 43, 8075 BG Elspeet, is nog in het ziekenhuis te Eindhoven. Zijn toestand is zorgelijk.

Mevrouw W. Bronkhorst-de Weerd, Diepeweg 21A, 8075 BX Elspeet, is in het ziekenhuis te Zutphen opgenomen.

Mevrouw H. van de Steeg-Noorderijk, Gerrit Mouwweg 29, AT Elspeet, is voor revalidatie in De Klimop.

De heer E. Kroes, Pirkweg 10, 8075 PP Elspeet, mocht weer thuiskomen uit het ziekenhuis.

Ook thuis zijn er die meer of minder ernstig ziek zijn.

Allen wensen we van harte toe

Maak Uwe weldaân wonderbaar!

Gij, Die Uw kind'ren wilt behoeden

Voor 's vijands macht en vrees'lijk woeden

En hen beschermt in 't grootst gevaar.

Wil mij Uw bijstand niet onttrekken.

Uw zorg bewaak' mij van omhoog.

Bewaar m' als d' appel van het oog.

Wil mij met Uwe vleug'len dekken.

Agenda week 38

Zondag 19 september

11.15 uur zondagsschool alle groepen in kerkzaal

Maandag 20 september

10.30-11.15 uur voorlezen [uitzending Oranjehof]

19.30 uur doopzitting in zaal 2/3

Dinsdag 21 september

19.30 uur vergadering kerkenraad

Woensdag 22 september

10.30-11.15 uur behandeling Christenreis John Bunyan [uitzending Oranjehof]

19.30 uur herdenkingsdienst mannen- en vrouwenvereniging

Donderdag 23 september

8.30 uur tuingroep 1

8.45 uur schoonmaakgroep 3

Vrijdag 24 september

9.30-15.30 uur predikantenkring o.l.v. ds. De Vries

20.00 uur belijdeniscatechisatie

Zaterdag 25 september

10.00-18.00 uur vriendendag van Edi en Gerda Klaver NaTchende

19.00 uur zingen voor de kerktelefoon

Diaconie

Giften die afgelopen week via de bank zijn ontvangen: 1 x € 900, 1 x € 200, 5 x € 100, 1 x € 63, 1 x € 57, 1 x € 50, 2 x € 30, 1 x € 25, 1 x € 20, 1 x € 15, 2 x € 10, 1 x € 5; voor noodhulp Haïti, 1 x € 1000, 1 x € 300, 1 x € 250, 2 x € 150, 6 x € 100, 6 x € 50, 3 x € 30 2 x € 25, 1 x € 20.

Hartelijk dank voor uw gaven, de diaconie

Kerkvoogdijzaken

15 augustus 2021

Gewone collecte € 993,89

Extra collecte kerkvoogdij € 1.080,15

22 augustus 2021

Gewone collecte € 1.089,80

Extra collecte kerkvoogdij € 1.139,40

29 augustus 2021

Gewone collecte € 1.079,80

Aflossing lening € 1.405,42

5 september 2021

Gewone collecte € 1.043,08

Aflossing lening € 1.261,37

Op bezoek ontvangen voor de kerk: 1 x € 10.

Per bank ontvangen:

- collectegeld: 1 x € 700, 1 x € 400, 1 x € 300, 2 x € 200, 1 x € 150, 1 x € 142,80, 1 x € 129,20, 7 x € 100, 1 x € 75, 1 x € 74, 2 x € 60, 4 x € 50, 5 x € 30, 1 x € 25, 1 x € 20, 7 x € 15, 6 x € 10 en 1 x € 5. Totaal € 3.756.

- giften: 1 x € 200, 1 x € 100, 4 x € 50 en 2 x € 20.

- voor aflossing lening: 1 x € 500, 2 x € 100, 1 x € 65, 1 x € 50, 1 x € 40, 1 x € 20, 1 x € 15 en 1 x € 10.

- voor vrije zitplaatsen: 1 x € 100 en 1 x € 10.

Wij zeggen u hartelijk dank voor al uw gaven.

Met vriendelijke groet, uw kerkvoogdij

Collectemunten halen bij H. Hazeleger

De heer H. Hazeleger (oud-kerkvoogd) heeft aangegeven dat hij, na vele jaren, per 1 oktober aanstaande wil stoppen met de uitgifte van collectemunten aan huis. Wij willen hem via deze weg hartelijk bedanken voor zijn bereidwilligheid om dit voor onze gemeente te doen. Wij wensen hem, samen met zijn vrouw, van harte Gods zegen toe.

Er is, zoals bekend, bij de kerk op de eerste maandag van de maand uitgifte van collectemunten.

Uw kerkvoogdij

Mannenvereniging 'Onderzoekt de Schriften'

In het kader van ons 75 jarig bestaan op 17 september vestigen wij uw aandacht op wat verstaan wordt door 'Onderzoekt de Schriften'. Het is een aansporing van de hoogste Profeet en Leraar. De noodzakelijkheid van dit onderzoek kunnen we heel mooi aangeven dan met de samenvatting in zeven punten opgesteld door ds. Wilhelmus à Brakel:

- het Woord Gods is het enige van God verordineerde middel tot geloof en bekering. Zonder het Woord komt niemand tot het geloof. Zonder het Woord wordt ook niemand wedergeboren;
- het Woord is het voedsel van het geestelijke leven in de bekeerden;
- het Woord is de enige regel waarnaar de gestalte van het hart, de gedachten, woorden en daden bestuurd moeten worden;
- het Woord geeft een vaste troost;
- het Woord is een bijzonder middel tot heiligmaking;
- het Woord is het geestelijke zwaard waarmee men tegen de duivel, ketterijen en het vlees in alle gelegenheden strijdt;
- ja, om alles ineen te sluiten: het Woord Gods is het enige middel waardoor men zalig wordt.

Vrienden, er zijn veel hulpmiddelen voor Schriftenonderzoek. Denk aan de uitlegkundige geschriften die onze vaders hebben nagelaten en die ook heden nog verschijnen. Ik noem u enkele namen: de Bijbelverklaring van Matthew Henry of van Dächsel of van Calvijn. Toch, hoe waardevol deze ook zijn voor het Schriftonderzoek, de eerste plaats komt toe aan de kanttekeningen bij de Statenvertaling. In deze kanttekeningen hebben onze Statenvertalers moeilijke plaatsen toegelicht en tevens het principe '*Schrift met Schrift vergelijken*' in de praktijk gebracht. De woorden 'Onderzoekt de Schriften' vinden we in Johannes 5 vers 39. Christus noemt in dit vers het motief van de Schriftgeleerden om de Schriften zo zorgvuldig te onderzoeken: 'want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben.' Opvallend is dat die mening geprezen wordt in kanttekening 54. Terecht zochten zij het eeuwige leven in het Woord van God. In de Schrift wordt de weg ter zaligheid gewezen. 'Die zijn het die van Mij getuigen.' De Schriften getuigen van de enige Middelaar tussen God en de mensen, Die Zich noemde 'de Weg, de Waarheid en het Leven', een rijke Christus voor arme zondaren. Het Woord van God is het enige middel om Hem te leren kennen tot zaligheid. In Romeinen 8 vers 27 hebben onze vertalers voor de overzetting 'doorzoeken' gekozen. In Openbaring 2 vers 23, gebruikt de verheerlijkte Levensvorst hetzelfde Griekse woord om aan te duiden dat Hij het is Die nieren en harten onderzoekt. Calvijn heeft in dit verband het beeld gebruikt van het graven naar een verborgen schat. 'Dit is een beletsel voor velen, dat zij achteloos en als terloops slechts de oppervlakte bezien. En toch was de hoogste opmerkzaamheid nodig. Daarom beveelt Christus deze diep verborgen schat te onderzoeken.' Bij Johannes 5 vers 39 schrijft Calvijn: 'In de eerste plaats moet dus vastgehouden worden, dat Christus uit niets anders, dan uit de Schriften

recht gekend wordt. En waar dit zo is, volgt ook, dat de Schriften met die begeerte gelezen moeten worden om Christus daarin te vinden. Wie van dit doel afwijkt, al vermoeit hij zich zijn ganse leven met leren, zal nooit tot de kennis der waarheid komen, want wat wijsheid kunnen wij hebben buiten de wijsheid Gods? Voorts, gelijk ons bevolen wordt Christus in de Schriften te zoeken, zo zegt Hij ons ook in deze plaats, dat onze inspanning niet ijdel zal zijn, want de Vader getuigt daarin op zulk een wijze van Zijn Zoon, dat Hij Hem ons ontwijfelbaar openbaart'. Vrienden, laten we trouw te blijven aan Gods Woord, als richtsnoer voor het leven. Ondanks alle ontrouw van 's mensen kant, heeft de Heere de kandelaar van Zijn Woord nog niet weggenomen. Alleen dat Woord heeft eeuwigheidswaarde en wijst ons de weg der zaligheid. Gods trouw blijft in het midden van een duistere wereld, die zich meer en meer afkeert van Hem. *Welgelukzalig zijn zij die Zijn getuigenissen onderhouden, die Hem van ganser harte zoeken!*

Als bestuur en leden doen wij een oproep aan (vele) mannen om onze vereniging eens komen te bezoeken, hoe het er naar toe gaat. Ook op de herdenkingsdienst van 22 september kan na afloop met het bestuur en leden hierover van gedachten worden gewisseld. Daarom deze welgemeende uitnodiging, in het bijzonder aan de jonge mannen/vaders!

Met een toegenegen groet, het bestuur

Vrouwenvereniging

Op 28 september 2020 was het 60 jaar geleden dat de vereniging werd opgericht. We konden dit toen niet herdenken en willen hier op 22 september bij stilstaan tijdens een jubileumdienst. Dit willen we doen samen met de mannenvereniging, die haar 75 jarige jubileum herdenkt. Ds. C.M. Buijs zal in deze dienst voorgaan. Deze avond begint om halfacht. Na de dienst is er gelegenheid voor ontmoeting onder het genot van koffie of thee met iets erbij. Wilt u zich aanmelden voor deze avond bij de koster via 06-29432901 of per mail koster@hhgelspeet.nl.

Allemaal van harte welkom.

Het bestuur

Startavond verenigingen

Op dinsdagavond 28 september willen we als verenigingen bij elkaar komen om het verenigingsjaar op te starten. Op deze avond zal Jacob Karels, van Stichting Wycliffe Bijbelvertalers, een lezing verzorgen. De heer Karels heeft jarenlang met zijn gezin gewoond en gewerkt in Tanzania. De avond begint om 19.30 uur. Iedereen is van harte welkom. Aanmelden is niet nodig. Er zal op deze avond een collecte worden gehouden voor St. Wycliffe.

Zondagschool

Graag geven wij u informatie over het zondagsschooljaar 2021-2022. De komende weken hopen we gezamenlijk zondagsschool te houden in de kerkzaal. Hier is genoeg ruimte om met elkaar op afstand te zitten. Eén van de leidinggevendenden vertelt het Bijbelverhaal. Er kan door kinderen die in quarantaine verblijven, op deze manier meegeluisterd worden via de kerktelefoon/computer. Kinderen zitten bij hun eigen groep in de kerk. Groep 1 wordt wel gescheiden gehouden van groep 2, voor 3 en 4, 5 en 6, 7 en 8 geldt hetzelfde. School is leidraad. Als we merken dat er geen klassen meer in quarantaine hoeven en de meeste kinderen weer op de zondagsschool verschijnen, zullen we weer overgaan naar de gewone klassenindeling.
Hartelijke groeten, leiding zondagsschool 'Nathanaël'

Bericht Edi en Gerda Klaver NaTchende

Update verlov Edi en Gerda

Beste gemeenteleden, soms zou je het in Nederland wel wat Afrikaanser willen. Er zijn ook momenten dat je het in Afrika wat Nederlandser zou willen... De visumaanvraag heeft een week op een bureau heeft gelegen voor er iets mee gedaan is. Op dit moment wachten Edi en Gerda nog steeds op hun visum. Beiden zijn gezond en ze hebben een goede tijd samen in Dakar maar voor hen en de ouders van Gerda is het ook een spannende tijd. Eigenlijk hopen we dat dit kerkbodebericht bij plaatsing achterhaald is en ze al in Nederland zijn maar we moeten het overgeven. Wilt u bidden voor hen?

Hartelijke groet namens het hometeam, Gardien Beens en Eveline Roelofs

De Adullam shop & drive autoroute

Ontdek de Veluwe per auto en doe onderweg uw inkopen. Op zaterdag 2 oktober 2021 kunt u deze mooie, afwisselende route rijden. Startpunt is Paleisweg 214, Uddel (bij de Ger. Gem in Ned. kerk). U kunt starten tussen 9.00 uur en 11.00 uur. Vandaar rijdt u de route met onderweg stopplaatsen waar u bekende verkoopkramen tegenkomt. Bij de stopplaatsen is er ook drinken te koop en wat lekkers, ook zijn toiletten beschikbaar. Patat en broodje hamburger voor de lunch komt u vanzelf een keer tegen. Eindpunt van de route is Koesteeg 6, Garderen. Bij de kramen kunt u niet overal pinnen. Contant geld meenemen is daarom wel zo handig. De kosten zijn € 15 per auto. Inschrijven, graag voor 25 september, per mail: adullamgarderen@hotmail.com o.v.v. naam, adres, aantal personen en auto's. U krijgt dan een mail terug met de betaalgegevens. U kunt ook bellen (op werkdagen na 18.00 uur) of appen met: Marian Vos 06-5092 8916 of Jantine van Driel 06-5773 5149 of 0341-453548. Wie maakt tijdens deze autorit de leukste/origineelste foto? Ben jij/bent u het? Dan krijg jij/krijgt u een leuke prijs. Kijk voor de actuele informatie op www.adullamzorg.nl/autoroute-veluwe

Comité Ermelo, Uddel en Garderen

Oud papier actie Boaz-Jachinschool (herhaling)

Op donderdag 16 september is er de mogelijkheid om uw oud papier te brengen in de container bij de Boaz-Jachinschool. Inmiddels is de prijs voor oud papier weer flink gestegen en zouden we het bijzonder op prijs stellen als u van deze mogelijkheid gebruik wilt maken. Dit schooljaar staan de volgende data voor de papiercontainer op de planning: 14 oktober, 18 november, 16 december, 14 januari, 18 februari, 17 maart, 14 april, 19 mei, 16 juni en 14 juli.
Een hartelijke groet vanuit de ouderraad

Verbi Divini Minister – veertig jaar (16)

Voordat ik iets zou gaan schrijven over de veertig jaren sinds de bevestiging in het ambt, ben ik begonnen, zonder te weten hoe het verhaal zich zou ontwikkelen, over de tijd voordat ik in het ambt mocht worden gesteld. Een heel belangrijk onderdeel van die voorgeschiedenis is de theologische opleiding. En een heel belangrijk onderdeel van die opleiding is de studie van de talen waarin de Bijbel geschreven is: het Oude Testament in het Hebreeuws en het Nieuwe Testament in het Grieks. In januari 1977 slaagde ik voor het examen Grieks, maar om dit examen te kunnen doen moest ik de lessen volgen en de colleges Hebreeuws, die steeds gelijktijdig waren, helaas verzuimen. Toch moesten we drie keer een tentamen Hebreeuws doen: twee keer schriftelijk over de taalvormen en de derde keer mondeling over 25 hoofdstukken uit de Hebreeuwse Bijbel, die we moesten kunnen lezen en vertalen. Hoe zou ik dit ooit kunnen? Met hulp van een oudere student (die ondertussen al niet meer leeft) mocht ik deze drie tentamens halen. En in juni mocht ik slagen voor het examen van de vooropleiding Latijn, zodat ik in dat eerste jaar – door de goede hand van mijn God over mij (om het te zeggen met Ezra en Nehemia) – goede cijfers mocht halen. Ik verwonderde mij (en verwonder mij na 45 jaar nóg), dat ik, die zoveel moeite had om de middelbare school af te ronden, nu zulke goede resultaten mocht behalen = krijgen! Ik schrijf steeds ‘mocht’, want het was en is mij niet gewoon, maar een wonder...

In welke vakken kregen we onderwijs? Ik noemde al het Bijbels Hebreeuws. Ook in nieuwtestamentisch Grieks kregen we onderwijs. Voor het mondelinge tentamen moesten we twee boeken van het Nieuwe Testament in het Grieks kunnen lezen en vertalen. Verder kregen we college in Bijbelkennis, waarbij we de hoofdinhoud van alle Bijbelboeken en veel hoofdstukken moesten weten. Op het tentamen werd ons gevraagd op te schrijven (om u iets te laten meebeleven van wat we allemaal tijdens de opleiding in Utrecht meekregen) wat we wisten over Achab, de lotgevallen van de ark te Silo, het lijden en de vrienden van Job, Zippora, Debora, Hanna, Bathseba, Aäron, Jefta, Hofni en Pinehas en Absalom. Vraag 5 luidde: “Wat staat in Gen. 22; Ex. 3; Lev. 16; Ri. 5 en 2 Sam. 24? Waar vinden we het bericht over de torenbouw van Babel; de uittocht uit Egypte; de inneming van Jericho; de verovering van Jeruzalem door David?”

Ons werd college gegeven over de geschiedenis van Israël. Hierover werd op tentamen onder andere gevraagd: “1. Welke maatregelen kenmerken de regering van Salomo? 2. Wat betekende de regering van Hiskia militair, politiek en godsdienstig? 3. Welke drie hoge feesten kende men? Wat was de achtergrond ervan en wat de betekenis in de loop der tijden? 4. Welke drie geschiedenissen hebben te maken met het feit dat Jeruzalem tot een cultisch centrum is gemaakt? 5. Hoe beschouwt het Oude Testament ziekte? 6. Op welke drie manieren trachtte men in Babel de dood te verklaren? 7. Uit welke teksten blijkt Gods macht over de dood?” Dit schriftelijke tentamen duurde vier uur...

Ten slotte

Waar vaders en moeders hun kinderen de zuivere kennis van hun God inscherpen..., waar zij hen in het lezen van de Heilige Schriften oefenen..., waar zij hen door dagelijkse catechisaties onderzoeken en in hun kennis bevestigen..., waar zij aan hen de belangrijkste spreuken, beloften en geboden van het Goddelijke Woord van buiten doen leren en onthouden..., waar zij hen tot een kinderlijke vreze en ontzag voor hun hemelse Vader ernstig aansporen..., zou zo'n gezin niet terecht gehouden worden voor een kleine gemeente van Jezus Christus?

Met een hartelijke groet van uw kerkenraad en predikant